

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ СЛОБОЖАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

Відділ внутрішнього аудиту

від 17.07.2020 року № 2

ЗВІТ

**аудиту діяльності Комунального закладу «Слобожанська
загальноосвітня школа І ступеня №2**

Слобожанської селищної ради»

за період з 01.01.2017 року по 30.04.2020 року

смт Слобожанське

2020 рік

ЗМІСТ

Резюме	3
Вступ	5
Загальні данні	6
1. Аналіз чинного законодавства та практик, що регулюють діяльність закладів освіти	10
2. Аналіз фінансово-господарської діяльності	12
3. Результати аудиту	17
3.1 Обмежені можливості школи призводять до недотримання вимог стандартів	17
3.2 Оцінка ефективності використання бюджетних коштів та якості освіти	21
3.3 Стан збереження та ефективність використання майна безпосередньо впливають на виконання функцій і завдань Слобожанської селищної ради	25
3.4 Внутрішній контроль	27
Висновки	30
Пропозиції	32
Джерела інформації	33
Додатки	35

Резюме

Вид заходу: аудит фінансово-господарської діяльності.

Об'єкт внутрішнього аудиту: фінансово-господарська діяльність комунального закладу «Слобожанська загальноосвітня школа І ступеня №2 Слобожанської селищної ради», скорочена назва - КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР», (далі по тексту – школа, КЗ «ЗОШ №2», заклад).

ЄДРПОУ: 26508173.

Дата початку внутрішнього аудиту: 10 березня 2020 року.

Дата закінчення внутрішнього аудиту: 17 липня 2020 року.

у зв'язку із заходами спрямованими на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), з 17.03.2020 по 07.04.2020 аудит проводився дистанційно, на період з 07.04.2020 по 16.06.2020 проведення дослідження було призупинено.

Відповідальний за проведення внутрішнього аудиту: Відділ внутрішнього аудиту ВК Слобожанської селищної ради (Камишева А.І.).

Підстава внутрішнього аудиту: розпорядження голови Слобожанської селищної ради.

Період дослідження: з 01.01.2017 р. по 30.04.2020 року.

Цілі внутрішнього аудиту: оцінка ступеню виконання і досягнення цілей, визначених у Статуті закладу, виявлення ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань Слобожанської селищної ради, удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного використання коштів та комунального майна.

КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» є одним з трьох закладів загальної освіти, який знаходиться в комунальній власності Слобожанської селищної ради Дніпровського району Дніпропетровської області та єдиним закладом початкової освіти в смт Слобожанське.

Засновником школи є Слобожанська селищна рада. Засновник здійснює управління закладом через гуманітарний відділ Слобожанської селищної ради.

Головною метою закладу є забезпечення реалізації права громадян на здобуття освіти.

Під час дослідження з'ясовано, що упродовж останніх трьох років було забезпечено утримання закладу, розвиток його матеріально-технічної бази, дотримання вимог трудового законодавства, оплати праці педагогічних та інших працівників, створено умови для рівного доступу до якісної освіти, організовано підвіз учнів, що проживають у віддалених районах, забезпечено учнів гарячим харчуванням.

Результати аудиту не виявили суттєвих внутрішніх факторів ризику, що негативно впливають на виконання функцій і завдань закладу, разом з тим динаміка демографічних змін та невідповідність існуючого приміщення школи

вимогам сьогодення, стала причиною надання послуг початкової освіти з недотриманням окремих вимог діючого законодавства.

Так, визначаючи ступень виконання і досягнення цілей встановлено, що упродовж всього періоду дослідження було забезпечено реалізацію прав громадян на здобуття початкової освіти, але: через відсутність достатньої кількості приміщень діти навчалися у переповнених класах та у дві зміни; через відсутність шкільної їдальні школярі харчувалися у сусідньому навчальному закладі, який знаходиться через дорогу; через відсутність спортивної зали заняття з фізкультури проводилися в пристосованому для занять актовому залі.

З метою підвищення якості надання послуг початкової освіти у 2018 році розпочато роботи з реконструкції школи, яка передбачає добудову нового корпусу площею 3650 м². У новому корпусі школи будуть розміщені окремі актова та спортивна зали, їдальня, 5 класних кімнат, бібліотечно-інформаційний центр, книгосховище, два лінгафонних кабінети та кабінети логопеда, дефектолога, психолога.

Оцінити ефективність функціонування системи внутрішнього контролю Закладу виявилось неможливим, з огляду на те що наразі така система знаходиться у стані розробки та впровадження, та незважаючи на окремі порушення, результати аудиторських процедур дозволяють зробити висновок про правильну організацію ведення бухгалтерського обліку, достовірність фінансової і бюджетної звітності та збереження активів.

Інформація про окремі порушення викладена у відповідних розділах звіту.

Вступ

Галузь освіти в цілому і без перебільшення можна назвати фундаментальною основою всіх інших сфер життєдіяльності як окремої громади, так і країни загалом. Освіта виконує найважливіші функції розвитку суспільства: як економічні, так і соціальні.

Входження України у європейський і світовий освітній простір вимагає проведення модернізації змісту освіти в контексті її відповідності сучасним потребам. Передусім вагомим значення набуває середня освіта – центральна ланка в освітній системі будь-якої країни та основа для успішного здобуття освіти наступних рівнів й самоосвіти протягом усього життя.

Перед загальною освітою в Україні стоїть непростий виклик. Її сучасний стан вимагає модернізації, осучаснення методів та стратегій, пошуку нових, а іноді і новітніх підходів як у менеджменті, так і в щоденних практиках.

Загальна середня освіта в Україні – це система заходів з надання освітніх послуг у загальних середніх навчальних закладах, а також система навчальних закладів, що надають такий освітній рівень. Це цілеспрямований процес оволодіння систематизованими знаннями: про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво. Початкова освіта є першим рівнем повної загальної середньої освіти. Результатом такої освіти мусить бути інтелектуальний, фізичний та соціальний розвиток особистості для подальшого життя, навчання і роботи.

Доступність всіх дітей молодшого шкільного віку до якісної початкової освіти належить до стратегічних пріоритетів реформи української школи, які передбачені законом «Про освіту». Забезпечення умов до навчання є ключовим обов'язком місцевих органів влади.

Серед пріоритетних завдань Слобожанської громади є охоплення навчанням усіх дітей шкільного віку, створення умов для їх особистісного розвитку, рівного доступу до якісної освіти, забезпечення економічних і соціальних гарантій для їх професійної самореалізації.

Загальні данні

КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» – загальноосвітній навчальний заклад I ступеня, заснований 26 липня 1995 року (п.2 рішення виконкому Дніпропетровської районної ради від 10.05.1995). У 2007 році навчальний заклад прийнятий до комунальної власності Дніпропетровської районної ради, з 07.04.2016 – до комунальної власності Слобожанської селищної ради (рішення сесії Слобожанської селищної ради від 07.04.2016).

Заклад діє на підставі статуту. Остання редакція статуту КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» затверджена рішенням Слобожанської селищної ради від 28.02.2019 року №1818-36/VII [16], попередня редакція статуту, затверджена рішенням Слобожанської селищної ради від 11.08.2016 року № 459-13/VII.

За даними Єдиного державного реєстру закладом зареєстровано один основний вид діяльності, КВЕД 85.20 – Початкова освіта.

Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 18.07.2018 № Р-465/0/3-18 КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» видано ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері загальної (повністю або частково) середньої освіти (початкова освіта), ліцензований обсяг - **750 осіб**.

Місцезнаходження закладу: 52005, Дніпропетровська область, Дніпровський район, смт Слобожанське, вулиця Теплична, будинок 30, тел. (056) 719-91-82 e-mail: <http://szosh2.dp.ua/>

Головною метою закладу освіти є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти: громадянам України незалежно від раси, кольору шкіри, особливостей інтелектуального, соціального і фізичного розвитку, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, стану здоров'я, особливих освітніх потреб, місця проживання, складних життєвих умов, мовних або інших ознак забезпечується доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти у державних і комунальних навчальних закладах.

З метою забезпечення стабільного функціонування та розвитку закладу, з урахуванням потреб споживачів і державних вимог та підвищення якості освіти розроблено стратегію діяльності та розвитку комунального закладу «Слобожанська загальноосвітня школа I ступеня №2 Слобожанської селищної ради» на 2018-2023 роки [21].

На початок 2019 - 2020 року у 25 класах школи (1-4 клас) навчалось 793 учні, в тому числі:

- позбавлені батьківського піклування – 1;
- з багатодітних родин – 54 учнів (48 родин);
- діти з малозабезпечених сімей – 4;
- діти з інвалідністю – 6;
- чорнобильці – 3;
- батьки-учасники ООС – 19;
- внутрішньо переміщені особи – 13.

У школі функціонує 9 груп подовженого дня, які відвідують 270 учнів.

Для 52 дітей, які проживають на ЖМ «Молодіжний» організоване підвезення шкільним автобусом.

На момент проведення аудиту в закладі працює 47 педагогічних працівників.

Школа забезпечена 7 мультимедійними комплексами, (дошка проектор) крім того, 7 комплексів у складі яких мультимедійний проектор і екран.

Вчителі працюють за допомогою ноутбуків, в класах сучасні телевізори. Робочі місця директора, його заступників, секретаря, бібліотекара, соціальних педагогів, бухгалтерії, медиків обладнані сучасною комп'ютерною технікою.

1. Аналіз чинного законодавства та практик, що регулюють діяльність закладів освіти

Відповідно до статті 53 Конституції України [1], держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Статтею 32 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [6] визначено власні та делеговані повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту. Серед них до власних повноважень належать:

- управління закладами освіти;
- забезпечення здобуття повної загальної середньої, професійно-технічної освіти;
- забезпечення пільгового проїзду учнів, вихованців, студентів та педагогічних працівників до місця навчання і додому у порядку та розмірах, визначених органами місцевого самоврядування, за рахунок видатків відповідних місцевих бюджетів.

Делеговані повноваження:

- забезпечення в межах наданих повноважень доступності і безоплатності освіти і медичного обслуговування на відповідній території, можливості отримання освіти державною мовою;
- забезпечення відповідно до закону розвитку всіх видів освіти і медичного обслуговування, розвитку і вдосконалення мережі освітніх і лікувальних закладів усіх форм власності ...;
- організація обліку дітей дошкільного та шкільного віку;
- забезпечення школярів із числа дітей-сиріт, дітей з інвалідністю/осіб з інвалідністю I-III групи, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», які навчаються в державних і комунальних навчальних закладах, безоплатними підручниками, створення умов для самоосвіти;
- вирішення відповідно до законодавства питань про повне державне утримання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячих будинках сімейного типу, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та утримання учнів спеціальних закладів освіти, про надання пільг на утримання дітей у пансіонах закладів освіти, а також щодо оплати харчування дітей у закладах освіти (групах подовженого дня).

Заклади освіти у своїй діяльності керуються Конституцією [1], Законами України «Про освіту» [8], «Про повну загальну середню освіту» [9] «Про загальну середню освіту» [10], іншими нормативно-правовими актами, власним Статутом.

Згідно з частиною 6 статі 78 Закону «Про освіту» [8], «фінансування здобуття повної загальної середньої освіти здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, зокрема шляхом надання освітніх субвенцій місцевим бюджетам, коштів місцевого бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством».

У статті 79 того ж закону зазначено, що заклади освіти мають право отримувати фінансування різних видів і з різних джерел, не заборонених законодавством. У пункті 1 цієї статті уточнюється, що джерелами фінансування суб'єктів освітньої діяльності можуть бути:

- державний бюджет;
- місцеві бюджети;
- інші джерела, зокрема:
 - плата за надання освітніх та інших послуг, відповідно до укладених договорів;
 - плата за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані на замовлення підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб;
 - доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;
 - гранти вітчизняних і міжнародних організацій;
 - дивіденди від цінних паперів, відсотки від депозитів і розміщення коштів спеціального фонду на поточних рахунках банків державного сектора;
 - добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб;
 - інші джерела, не заборонені законодавством.

Відповідно до статті 89, 90, 97 Бюджетного кодексу [2] видатки на освіту здійснюються з місцевих бюджетів, джерелом яких, зокрема є кошти освітньої субвенції з державного бюджету. Частиною 1 статті 103-2 Бюджетного Кодексу [2] передбачено, що освітня субвенція спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників.

Обсяги освітньої субвенції, що спрямовується з державного бюджету місцевим бюджетам, визначаються за формулою, в основі якої є кількість здобувачів освіти на відповідній території.

З метою поліпшення якості загальної середньої освіти, подолання територіальних відмінностей у якості загальної середньої освіти, забезпечення престижності професійної освіти, та поліпшення якості вищої освіти за рахунок якісної підготовки у школах і кращого конкурсного відбору абітурієнтів, розроблено Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, [15].

Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» затверджено Постановою КМУ від 04.04.2018 № 237 [13] зі змінами.

Відповідно до частини четвертої статті 31 Закону «Про повну загальну середню освіту» [9] Заклад освіти провадить освітню діяльність на певному рівні повної загальної середньої освіти за умови наявності відповідної ліцензії, виданої в установленому законодавством порядку.

Законом [9] визначено, що початкова освіта - перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти.

Згідно зі статтею 14 Закону «Про загальну середню освіту» [10], наповнюваність класів закладів загальної середньої освіти не може перевищувати 30 учнів.

Нормою абзацу другого частини другої статті 12 Закону «Про повну загальну середню освіту» [9], яка набере чинності з 01.09.2024 встановлено, що кількість учнів, які здобувають початкову освіту не може перевищувати 24 учні.

Загальний обсяг навчального навантаження у базовому навчальному плані початкової освіти визначено у державному стандарті початкової освіти [10], ним же передбачено гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти:

- 1 клас – 20 годин на тиждень/700 на рік;
- 2 клас – 21 година на тиждень/735 на рік;
- 3 клас – 22 години на тиждень/770 на рік;
- 4 клас – 22 годин на тиждень/770 на рік.

2. Аналіз фінансово-господарської діяльності

Аналіз фінансово-господарської діяльності КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» проведено за 2017 – 2019 роки.

Фінансування діяльності школи у періоді дослідження здійснювалося за програмною класифікацією видатків - 0211020 «Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами (в т. ч. школою-дитячим садком, інтернатом при школі), спеціалізованими школами, ліцеями, гімназіями, колегіумами».

Загальна потреба у видатках, як по загальному так і по спеціальному фондах, впродовж 2017-2019 років забезпечена майже 100%.

За період з 01.01.2017 року по 31.12.2019 року фактичні видатки КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» склали **61 899,3 тис. грн**, та мали такі показники:

за 2017 рік – **20 565,3 тис грн**, з них:

- по загальному фонду 0211020 «Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами (в т. ч. школою-дитячим садком, інтернатом при школі), спеціалізованими школами, ліцеями, гімназіями, колегіумами» – 11 573,12 тис. грн, крім того, інші видатки по спеціальному фонду склали - 8 992,23 тис. грн;

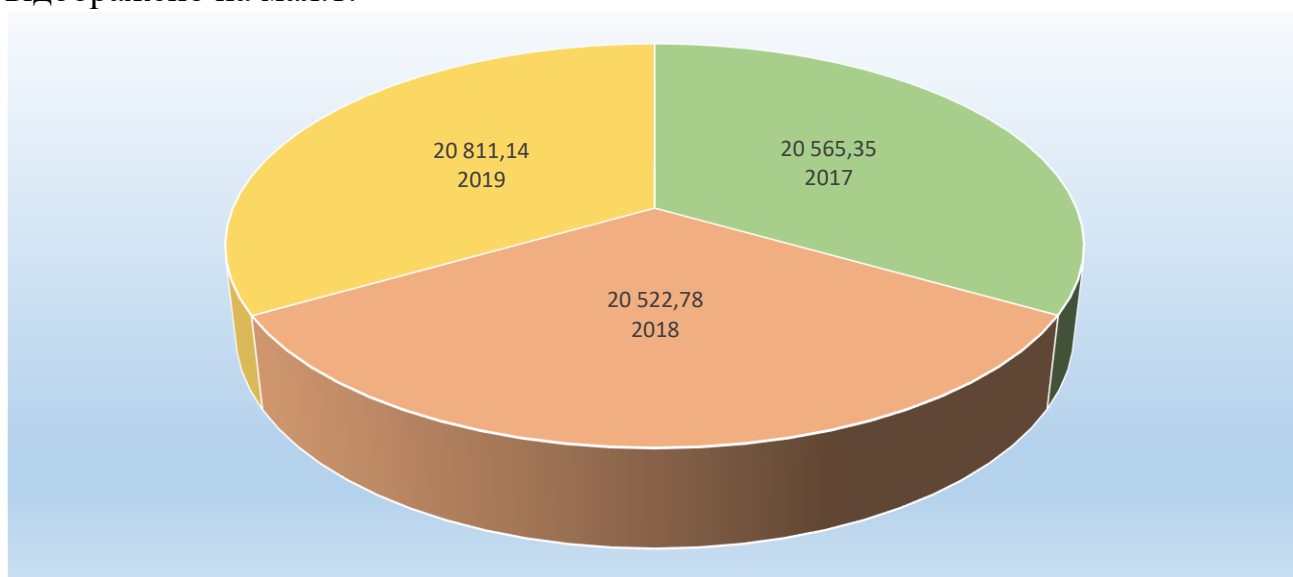
за 2018 рік – **20 522,78 тис грн**, з них:

- по загальному фонду – 16 907,3 тис. грн, по спеціальному фонду – 3 130,73 тис. грн, крім того, за рахунок надходжень за послуги - 45,53 тис. грн;

за 2019 рік – **20 811,14 тис грн**, з них:

- по загальному фонду – 19 960,5 тис. грн, по спеціальному фонду – 408,2 тис. грн, крім того, інші видатки по спеціальному фонду склали - 442,44 тис. грн.

Обсяги здійснених закладом видатків упродовж 2017 – 2019 років відображено на мал.1.

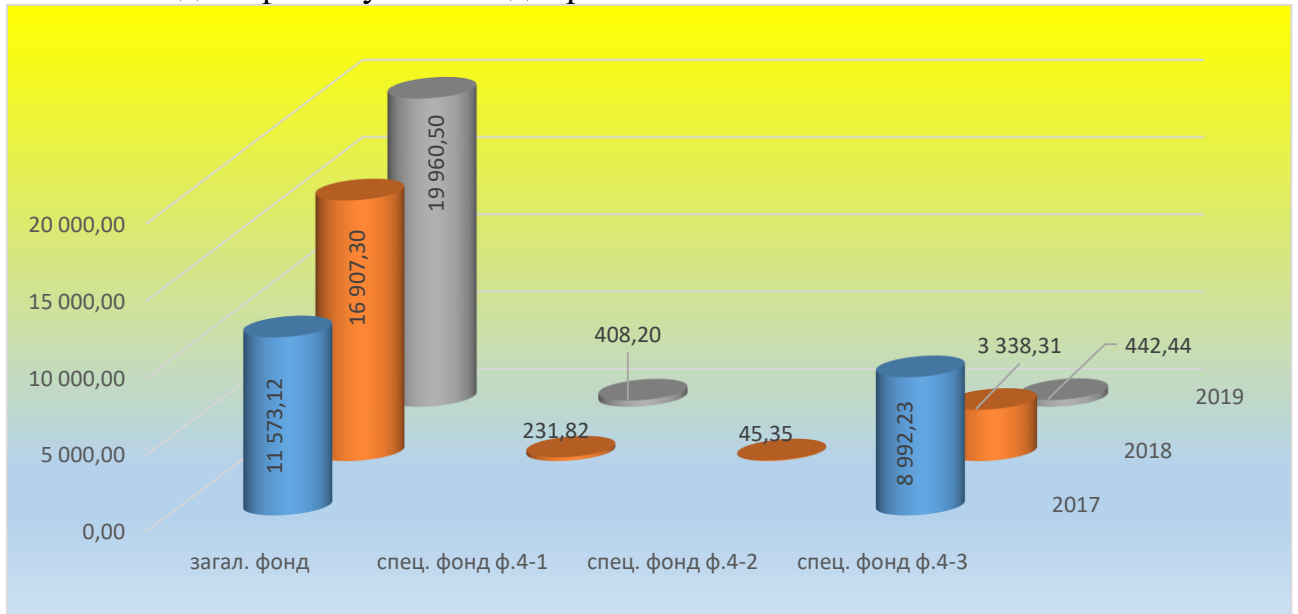

Мал. 1

Аналіз надходжень за 2017 - 2019 роки вказав щорічне збільшення асигнувань по загальному фонду, у свою чергу інші надходження спеціального

фонду для здійснення робіт капітального ремонту та придбання обладнання і предметів довгострокового користування у 2017 року склали майже 9 млн.грн, у 2018 – 3,3 млн грн і у 2019 зменшилися до 0,4 млн.грн, надходження отримані як плата за послуги (за харчування дітей) у 2017 році були відсутні у 2018 та 2019 роках мали незначні показники.

Складові фінансування відображено на мал.2.

Мал.2

Фінансування школи здійснювалося, як за рахунок коштів державного бюджету шляхом надання освітньої субвенції, так і за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

Освітня субвенція спрямовувалася на оплату праці педагогічних працівників з нарахуваннями, забезпечення учнів та педагогічних працівників підручниками (посібниками), навчальним обладнанням, засобами навчання та на інші цілі, визначені законодавством.

Інформація про планове та фактичне використання субвенцій наведена у таблицях 1, 2.

Табл.1

Освітня субвенція	Інформація про планове та фактичне використання субвенцій по роках					
	2017 рік		2018 рік		2019 рік	
	план	факт	план	факт	план	факт
Всього, в т.ч	5 136 285,00	4 359 777,62	5 750 000,00	5 749 398,50	7 234 600,00	7 208 044,93
- заробітна плата	4 210 070,00	3 588 199,38	4 713 115,00	4 713 115,00	5 930 000,00	5 930 000,00
- нарахування на зароб. плату	926 215,00	771 578,24	1 036 885,00	1 036 283,50	1 304 600,00	1 278 044,93
Залишок	776 507,38		601,50		26 555,07	

Слід звернути увагу, на залишок невикористаної освітньої субвенції на кінець 2017 року, що становить 776,5 тис. грн, або 15% від виділених асигнувань.

Невикористані у 2017 році кошти були розподілені у наступному році, та за даними бухгалтерського обліку використані на влаштування системи протипожежного захисту та придбання дидактичного матеріалу.

Вищевикладене вказує на те, що кошти освітньої субвенції, не були освоєні вчасно, тобто, розпорядник не зміг їх витратити саме за призначенням.

Попри те, що невикористана вчасно субвенція, стала додатковим джерелом фінансового забезпечення закладу у наступному році, вищевикладене вказує на недостатній контроль в частині розподілу фінансових ресурсів.

Табл.2

Субвенція НУШ	Інформація про планове та фактичне використання субвенцій по роках					
	2017 рік		2018 рік		2019 рік	
	план	Факт	план	факт	план	факт
Всього, в т.ч	0,00	0,00	434 593,00	423 765,00	295 276,00	284 256,00
Поточні видатки			380 617,00	369 789,00	265 435,00	254 415,00
Капітальні видатки			53 976,00	53 976,00	29 841,00	29 841,00
Залишок			10 828,00		11 020,00	

Залишки субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» на кінець 2018 та 2019 років склали 2,5% та 3,7% від виділених асигнувань, відповідно.

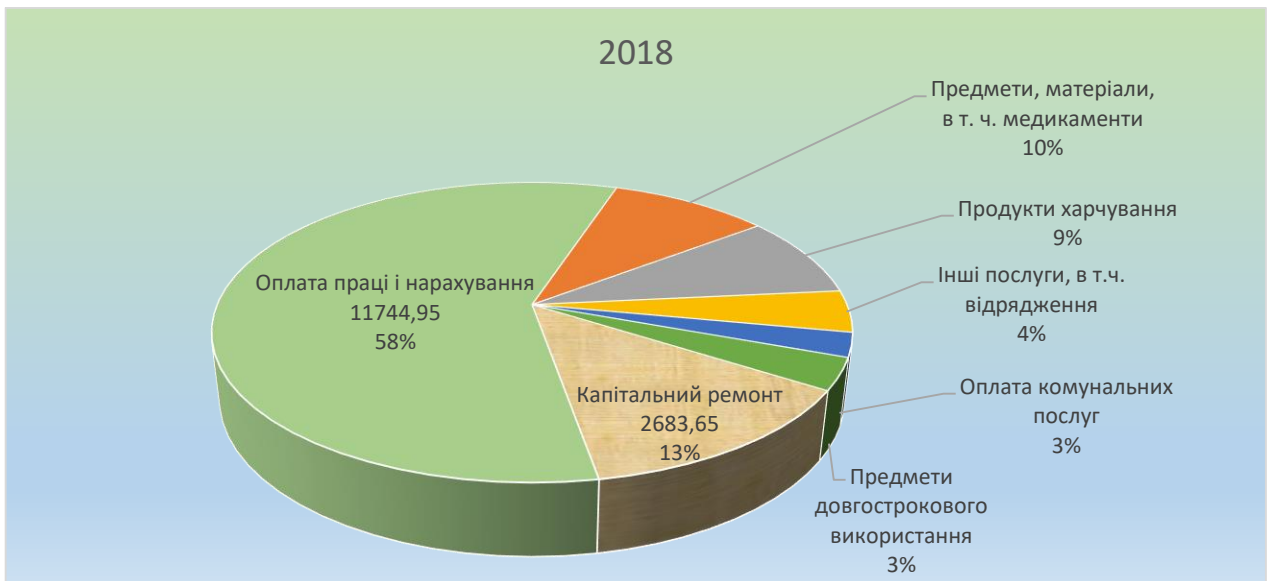
За даними бухгалтерського обліку виділені кошти використані на придбання сучасних меблів, дидактичного матеріалу, комп'ютерного обладнання та відповідного мультимедійного контенту. Крім того, незначна частина була витрачена на відрядження з метою підвищення кваліфікації вчителів.

Аналізуючи складові витрат Закладу за останні три роки, встановлено, що переважна більшість поточних витрат пов'язана з виплатою заробітної плати та нарахуваннями. Крім того, упродовж 2017-2018 років значними були витрати на проведення капітальних ремонтів.

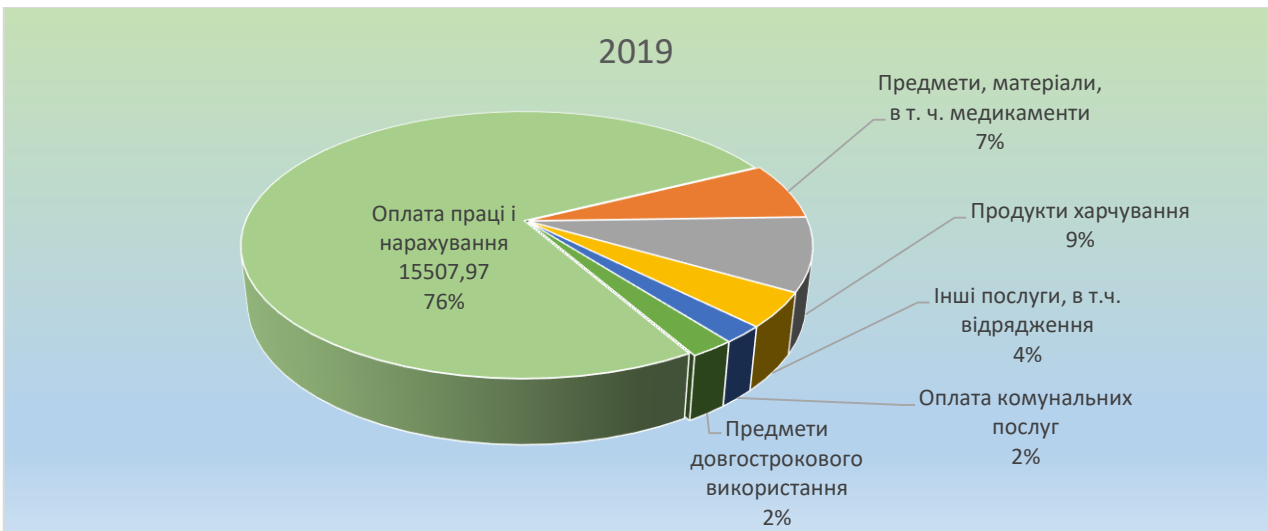
Складові витрат зображено на мал. 3-5.

Мал.3

Мал.4

Мал.5

Враховуючи, що за роки дослідження, штатна чисельність залишалася майже не змінною, збільшення витрат на заробітну плату пов'язане із підвищенням посадових окладів вчителів та заохочувальних виплат.

Поряд із видатками на заробітну плату, слід звернути увагу на витрати у 2017, 2018 роках по'язані із проведенням капітальних ремонтів, придбанням предметів, матеріалів та обладнання.

Так, у 2017 році за рахунок капітальних видатків було придбано основних засобів на суму 264,1 тис грн, а саме: телевізійне та аудіовізуальне обладнання, відеопроєктори, ноутбук, багатофункціональний пристрій, телефонну станцію та кондиціонери.

Крім того, оплачено капітальні видатки в сумі 8 727,1 тис грн за виконані роботи:

- «Благоустрій території (капітальний ремонт) КЗ «Ювілейна загальноосвітня школа I ступеня №2 Ювілейної селищної ради Дніпропетровського району Дніпропетровської області» по вул. Теплична, 30 в смт Слобожанське Дніпропетровського району – 554,9 тис грн.;
- Капітальний ремонт туалетних кімнат та сходів КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» - 152,5 тис. грн;
- Капітальний ремонт фасадів з заміною вхідних дверей КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» енергетичне обстеження, складання енергетичного паспорту будівлі – 3918,0 тис грн.;
- Капітальний ремонт та благоустрій другої частини території КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» - 2730,5 тис грн).

У 2018 році придбано основних засобів на суму 654,7 тис грн. Зокрема: очищувачі повітря, насосна станція, електронне обладнання (для блисковкозахисту), ноутбуки, проектори, мультимедійне обладнання, кондиціонер.

Крім того, оплачено капітальні видатки в сумі 2 683,6 тис грн за виконані роботи:

- «Благоустрій території (капітальний ремонт другої частини території) КЗ «Слобожанська загальноосвітня школа I ступеня №2 Слобожанської селищної ради Дніпропетровського району Дніпропетровської області» по вул. Теплична, 30 в смт Слобожанське Дніпропетровського району – 433,8 тис грн.;
- Капітальний ремонт фасадів з заміною вхідних дверей КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР», енергетичне обстеження, складання енергетичного паспорту будівлі – 841,7 тис грн.;
- Капітальний ремонт частини приміщень КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» - 1284,4 тис грн);
- Виготовлено проектно-кошторисну документацію капітальний ремонт другої частини території КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» - 123,7 тис. грн.

Статтею 79 Закону «про освіту» [8] та статтею 59 Закону «Про повну загальну середню освіту» [9] передбачено, що Фінансування закладів загальної середньої освіти здійснюється з державного та місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України, іншими джерелами фінансування закладів загальної середньої освіти можуть бути: доходи від надання платних освітніх та інших послуг; благодійна допомога відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації; гранти; інші джерела фінансування, не заборонені законодавством.

Відповідно до пункту 4.5 Статуту КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» [16] Заклад може надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України. Перелік платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать

до державної і комунальної форми власності, затверджено Постановою Кабінет Міністрів України від 28.08.2010 №796 [12].

Серед послуг, які визначені Переліком [12], є наступні:

- проведення лекцій, консультацій, тренінгів, практикумів, занять іншої форми з питань науки, техніки, права, культури, мистецтва, фізичної культури, спорту, туризму, краєзнавства тощо, підготовки кадрів для дитячого та молодіжного туризму;
- проведення понад обсяги, встановлені навчальними планами, з видачею або без видачі відповідних документів про освіту тренінгів, курсів, занять у гуртках, факультативів, семінарів, практикумів;
- організація, проведення у позанавчальний час (у тому числі канікули, святкові та вихідні дні) заходів за освітнім, науковим, технічним, художнім, туристичним, екологічним, спортивним, оздоровчим та гуманітарним напрямками, крім тих, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду державного та місцевих бюджетів.

Та незважаючи на вищевикладене, упродовж всього періоду дослідження заклад не фінансувався за рахунок інших джерел (крім надходжень за харчування). Будь-які платні послуги не впроваджувалися та не надавалися.

Висновок: за результатами аналізу фінансово-господарської діяльності КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» встановлено, що у періоді дослідження за рахунок коштів громади та субвенції з державного бюджету забезпечено 100% утримання закладу, оновлено його матеріально-технічну базу, виконано капітальні ремонти приміщень та благоустрій території.

Поряд з цим, недостатність контролю в частині розподілу фінансових ресурсів стала причиною того, що у 2017 році 15% коштів освітньої субвенції, не були освоєні.

3. Результати аудиту

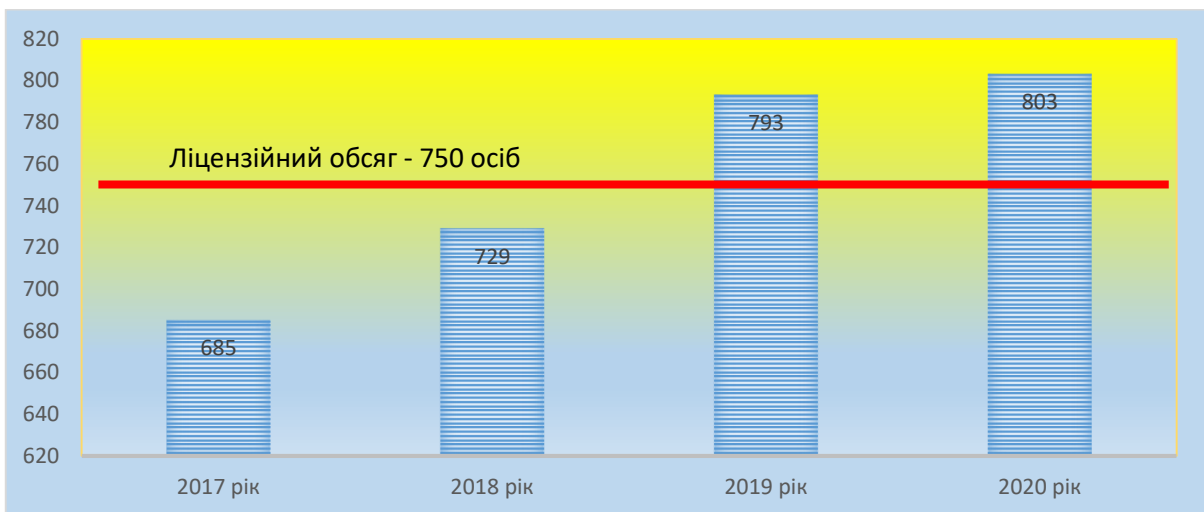
3.1 Обмежені можливості школи призводять до недотримання вимог стандартів

Згідно зі статтею 14 Закону «Про загальну середню освіту»[10], наповнюваність класів закладів загальної середньої освіти не може перевищувати 30 учнів, та з 01.09.2024 набере чинності норма абзацу другої частини другої статті 12 Закону «Про повну загальну середню освіту» [9], якою встановлено, що кількість учнів, які здобувають початкову освіту не може перевищувати 24 учні.

Разом з тим, аналізуючи накази про поділ класів на групи для вивчення окремих предметів у 2017-2018 н.р., у 2018/2019 н.р. та у 2019-2020 н.р., з'ясовано, що упродовж останніх трьох років діти навчалися у переповнених класах, з кількістю до 37 осіб. Так у 2018 -2019 н.р, у 3-му Д класі навчалося 37 учнів, у 2- Є та 4-Є по 36 учнів і т. д. Аналогічно у інших навчальних роках.

У 2019-2020 навчальному році кількість учнів перевищила ліцензійні обсяги. Як зазначалося у попередньому розділі заклад має ліцензію на навчання 750 осіб, при цьому на початок навчального року навчалося 793 учні, на кінець навчального року – 803 учні (у 2018/2019 н.р. 729 учнів, у 2017-2018 н.р. 685 учнів).

Динаміка зростання кількості здобувачів початкової освіти відносно ліцензійного обсягу відображена на мал. __

Мал. __

Беручи до уваги динаміку зростання кількості учнів, в ході аудиту було проведено розрахунок необхідної кількості класів початкової школи у найближчій перспективі.

За даними відділу соціального захисту Слобожанської селищної ради станом на 01.05.2020 у смт Слобожанське зареєстровано 892 дитини віком до 6 років.

Для розрахунку кількості дітей, які у наступні 5 років можуть вступити до першого класу було проведено збір та аналіз інформації щодо кількості

вихованців дошкільних навчальних закладів смт Слобожанське (далі – ДНЗ), а також кількості дітей що знаходяться у черзі на зарахування до таких закладів.

Зведена інформація щодо кількості вихованців ДНЗ у розрізі вікових категорій наведена в таблиці.

Рік народження дитини	ДНЗ «Червона шапочка»		ДНЗ «Берізка»		ДНЗ «Дивосвіт»		Разом
	відвідують ДНЗ	у черзі	відвідують ДНЗ	у черзі	відвідують ДНЗ	у черзі	
2013-2014	78		63		97		238
2014-2015	91		51		66	13	221
2015-2016	80		60	14	76	22	252
2016-2017	22	30	32	38	45	40	207
2017-2018		40		40		79	159

За результатами узагальнення даних з'ясовано, що кількість дітей, які мають йти до школи у поточному році (діти 2013-2014 року народження) становить 238, і це на 80 осіб більше ніж кількість цьогорічних випускників.

Беручи до уваги кількість вихованців ДНЗ, які проживають у селищі та потенційно можуть вступити до першого класу в наступні 5 років, та кількість учнів, які у поточному році були переведені до другого – четвертого класів, проведено розрахунок ймовірної кількості учнів школи у 2020 – 2024 роках.

Розрахунок наведено у таблиці.

Рік	Мають бути зараховані до 1 класу за даними ДНЗ	мають бути переведені до наступного класу з урахуванням даних школи та даних ДНЗ			Загальна кількість дітей у школі (розрахунково)
		2 клас	3 клас	4 клас	
у 2020 році	238	240	200	205	883
у 2021 році	221	238	240	200	899
у 2022 році	252	221	238	240	951
у 2023 році	207	252	221	238	918
у 2024 році	159	207	252	221	839

Результати розрахунку засвідчили, що у найближчі 5 років кількість здобувачів початкової освіти значно перевищить ліцензійний обсяг.

Головною причиною переповнених класів є щільна забудова селища упродовж останніх років. Ще одна причина - безпосередня близькість школи до інших населених пунктів та бажання батьків (мешканців інших міст) прилаштувати свою дитину в школу, яка має гарну репутацію та розташована недалеко від місця проживання.

Так, за результатами опрацювання особових справ учнів, що навчалися у 2019-2020 навчальному році, з'ясовано, що із загальної кількості учнів 28%, або 228 дітей не зареєстровані в смт Слобожанське, з них:

- 15 вихованців КЗ «ЦСПДС «Добре вдома» Дніпровської районної ради Дніпропетровської області»;
- 44 – зареєстровані в м. Дніпро;
- 23 – зареєстровані в м. Підгородне;
- 146 – зареєстровані в інших населених пунктах району, області, країни, але фактично проживають на території смт Слобожанське.

Поряд із цим, слід зауважити, що на «сьогодні» приміщення школи не відповідають окремим вимогам Державних санітарних правил і норм [19].

За даними експлікації загальна площа приміщень складає 3 647 м², в тому числі основна площа – 1448,1 м², з якої 1447 м² – це площа 24 навчальних кабінетів. Середня площа 1 кабінету – 48 м², при цьому площа найбільшого кабінету - 66,6 м² (єдиний кабінет, що відповідає нормам), найменшого – 36 м².

Відповідно до пункту 9.12 Державних санітарних правил і норм [19] наповнюваність класів не повинна перевищувати 30 учнів (з урахуванням площі на одного учня не менше 2,0 м²).

Виходячи з вищенаведеного в навчальному кабінеті площею 36 м² може навчатися не більше 18 учнів, в кабінеті площею 48 м² - не більше 24 учнів. Загальна кількість учнів, які можуть одночасно навчатися у наявних кабінетах - 574 (1447 м² / 2 м²).

Через приріст учнівського контингенту та відсутність достатньої кількості навчальних приміщень у школі було організовано двозмінне навчання. Чисельність учнів, які навчаються в другу зміну, складала 360 осіб.

Відповідно до пункту 3.1 Державних санітарних правил і норм [19] будівля школи повинна забезпечувати оптимальні умови для організації навчально-виховного процесу, відпочинку, харчування учнів...

КЗ «ЗОШ №2» розміщена в будівлі колишнього дитсадка і не має шкільної їдальні, через що харчування дітей було організовано у сусідньому навчальному закладі, який знаходиться через дорогу.

Через відсутність спортивної зали заняття з фізкультури проводяться в актовому залі, що не рекомендується Державними санітарними правилами і норми [19], (абзац 3 пункту 3.7).

Беручи до уваги вищевикладене, для забезпечення конституційних прав і державних гарантій та з метою покращення надання послуг початкової освіти у 2018 році розпочато роботи з реконструкції школи, яка передбачає добудову нового корпусу площею 3650 м². У новому корпусі школи будуть розміщені окремі актова та спортивна зали, їдальня, 5 класних кімнат, бібліотечно-інформаційний центр, книгосховище. А також: два лінгафонних кабінети та кабінети логопеда, дефектолога, психолога.

Завершення будівництва очікується до 1 вересня 2020 року.

Та попри це, введення в дію нового корпусу школи не дозволить вирішити питання переповнених класів та двозмінного навчання. В новому корпусі планується 5 класних кімнат, а це 120 учнів за умови наповнення класів до 24 осіб, з урахуванням вимог нового Закону [9], при тому, що у поточному році у другу зміну навчалася 360 учнів.

До того ж, слід врахувати, що громада активно розвивається, зводяться нові будинки та цілі житлові комплекси.

У 2019 році завершено будівництво житлового 9-ти поверхового будинку, в якому 106 сімей Слобожанської територіальної громади отримали квартири, у 2020 році введено в експлуатацію 3 будинки по 16 квартир.

Наразі добудовується новий житловий комплекс Дніпровська брама, в якому проектом заплановано – 968 квартир. (Джерело: <https://vn.com.ua/ua/complex/zhk-dneprovskaja-brama>). На сайті забудовника, як перевагу зазначено, що комплекс знаходиться у шаговій доступності до школи та дитячого садочка.

Це означає, що кількість мешканців, в тому числі і дітей громади найближчим часом значно збільшиться, і для забезпечення конституційних прав і державних гарантій щодо доступності здобуття початкової освіти, вже сьогодні, необхідно розглядати питання створення додаткових місць для навчання (будівництва нової школи).

Висновок: результати аудиту засвідчили що право мешканців смт Слобожанське на доступність та безоплатність освіти, визначене Конституцією та законами України упродовж 2017-2020 років було забезпечено, кожен мешканець громади, що виявив бажання був прийнятий до КЗ «ЗОШ №2» ССР». Проте, через відсутність достатньої кількості приміщень діти навчалися у переповнених класах, та у дві зміни. Крім того, з'ясовано, що найближчим часом кількість дітей громади має збільшитися тому вже сьогодні, необхідно розглядати питання створення додаткових місць для навчання (будівництва нової школи).

3.2 Оцінка ефективності використання бюджетних коштів та якості освіти

З 2018 року Мінфіном проводиться інтерактивна аналітика залежності видатків на освіту від наявної мережі закладів освіти, зокрема порівнюється:

кадрова політика органів місцевого самоврядування щодо кількості педагогічних та непедагогічних працівників;

кількість класів та учнів;

фактична наповнюваність класів у закладах освіти;

видатки на 1 клас та 1 учня та ін.

На основі зібраних даних, щодо кількісних показників функціонування закладів середньої освіти у 2018 році в розрізі окремих шкіл в рамках моніторингу ефективного використання коштів Міністерство фінансів підготувало інтерактивний аналітичний інструмент («дешборд»), який дозволяє побачити бюджетні видатки на загальну середню освіту, як в цілому по країні, так і по окремих областях, чи навіть по окремих школах.

Данні дослідження вказують на те, що в окремих районах та об'єднаних територіальних громадах середні видатки на навчання одного учня перевищують середні по країні в декілька разів. Такий розрив у сумах свідчить про різну ефективність використання бюджетних коштів на потреби загальної середньої освіти.

Всього зібрано дані по 14,8 тис. окремих школах, у яких навчаються 3,9 млн учнів, та працюють 425 тис. учителів. Середні витрати по країні на підготовку одного учня в 2018 році склали 21,3 тис. грн на рік. (Скачати масив даних можна за посиланням <https://mof.gov.ua/uk/the-reform-of-education>).

Аналогічні показник по Дніпропетровській області склав - 28,5 тис. грн

Відповідні витрати по КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» **23,19 тис. грн.**

по КЗ «Слобожанська НВК №1 ССР» - 28,07 тис. грн.

по КЗ «Степнянська ЗОШ ССР» - 48,70 тис. грн.

Беручи до уваги данні проведеного аналізу можна зробити висновок, що витрати на підготовку одного учня в КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» у 2018 році перевищили середні аналогічні витрати по країні, але при цьому були меншими ніж по області та найменшими у порівнянні з двома іншими закладами освіти громади.

Кількість учителів відносно кількості учнів

Поширена практика розглядати якість освіти з огляду на кількість учнів, яка припадає на одного вчителя. Адже чим менший цей показник, тим більше уваги педагог може приділити кожному. Водночас, за умови гарних показників успішності учнів, збільшення цього показника може свідчити про ефективну роботу вчителя.

Згідно з інформацією Держстату (режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua/>), на початок 2017-2018 навчального року у школах країни працювали 440 тисяч вчителів, (у 2018/19- 441 тис., у 2019/20 – 440 тис.) при цьому кількість учнів у

зкладах загальної середньої освіти становила: у 2017/18 - 3922 уч, у 2018/19 – 4042 уч., у 2019/20 – 4138 тобто у середньому на 1 вчителя припадало 9 учнів.

За даними тарифікаційних списків школи кількість педагогічних працівників у 2017-2018 навчальному році становила – 47,6 штатних одиниць, а кількість учнів – 685 осіб, тобто на 1-го вчителя припадало більше ніж 14 учнів.

У 2018-2019 навчальному році кількість педагогічних працівників становила –53,5 шт. од., кількість учнів – 729, відповідно майже 14 учнів на 1-го вчителя.

У 2019-2020 навчальному році кількість вчителів становила –53,6 шт. од., кількість учнів – 793, майже 15 учнів на кожного вчителя.

Враховуючи вищевикладене навантаження на 1 вчителя КЗ «ЗОШ №2 ССР» є у 1,6 разів більшим ніж середній показник по країні.

При цьому аналіз результатів ДПА свідчить, що основна частина учнів володіють знаннями на високому та достатньому рівні, як по математиці так і по українській мові.

Аналіз результатів ДПА

	2016	2017	2018	2019
Математика				
Високий рівень	45%	33%	33%	44%
Достатній рівень	27%	34%	34%	32%
Середній рівень	19%	25%	23%	14%
Початковий рівень	9%	8%	11%	10%
Українська мова				
Високий рівень	21%	42%	25%	31%
Достатній рівень	40%	34%	45%	44%
Середній рівень	22%	21%	25%	19%
Початковий рівень	16%	4%	5%	6%

(за даними сайту школи <http://szosh2.dp.ua/>)

Слід зазначити, що з 2016 року школа бере участь у експерименті Всеукраїнського рівня з теми «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» на 2016-2020 роки та з упровадження науково-педагогічного проєкту «Модель розвитку методологічної культури вчителя в системі сучасної шкільної освіти».

Поряд з цим, діти школи приймають участь та перемагають у різноманітних змаганнях та конкурсах.

Беручи до уваги вищевикладене можна зробити висновок, про ефективну роботу вчителів школи упродовж всього періоду дослідження.

Разом з тим, слід зауважити, що роль вчителів з кожним роком змінюється, змінюються вимоги до вчителів, до методів та форм навчання і тому для якісної освіти важливо, щоб вчитель не був перевантажений і міг виконувати усі свої обов'язки упродовж відведеного робочого часу.

Підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до пункту 4.18. Статуту КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» [16] - у Закладі освіти обов'язково проводиться атестація педагогічних працівників. Вона здійснюється раз на п'ять років відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України.

Інформація про атестацію педагогічних працівників КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» за 2017 – 2020 роки наведена у додатку до звіту.

Крім того, пунктом 4.19, Статуту [16] передбачено - щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту». Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Відповідно до частини шостої статті 49 Закону «Про повну загальну середню освіту» [9], яка набрала чинності з 1 січня 2020 року. Педагогічні працівники, які отримали сертифікат отримують щомісячну доплату в розмірі 20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) пропорційно до обсягу педагогічного навантаження протягом строку дії сертифіката.

Сертифікація – це оцінювання професійних компетентностей вчителя. Вона допомагає виявити кращих вчителів – професіоналів та агентів змін у освіті, які готові поширювати свій досвід.

Сертифікація відбувається у три етапи:

1. незалежне тестування
2. самооцінювання
3. спостереження експерта

В разі успішного проходження вчитель отримує сертифікат, надбавку до зарплати у 20% впродовж трьох років (термін дії сертифікату) та можливість зарахувати сертифікат як чергову (позачергову) атестацію.

У 2019, під час першого року пілотування сертифікації, пройти її мали можливість 1000 вчителів. Із зареєстрованих 857 педагогів з усієї України успішно склали сертифікацію 705 учасників, або 82 відсотки.

На етапі пілотування у 2019-2020 роках сертифікацію мають можливість пройти лише вчителі початкових класів. Сертифікація є повністю добровільною. Передбачається, що в майбутньому, з розгортанням реформи НУШ, сертифікація замінить атестацію педагогів.

На момент проведення аудиту в закладі працює 47 педагогічних працівників. З них, 10 вчителів - мають педагогічні звання: «Учитель-методист» – 4; «Старший учитель» – 5; «Керівник гуртка-методист» – 1. Крім того, 7 вчителів мають відзнаки: нагрудний знак «Василь Сухомлинський» – 2; нагрудний знак «Відмінник освіти» – 5. Але, жоден з педагогів не отримав сертифікат і відповідно не отримує щомісячну доплату.

Вищевикладене вказує на необхідність удосконалення процесів управління й розвитку персоналу, заохочення вчителів підвищувати свої фахові знання та навички, в тому числі і шляхом проходження сертифікації, що дозволить таким учителям отримувати доплату в розмірі 20 відсотків посадового окладу.

Висновок результати проведеного аналізу вказують на те, що навантаження на 1 вчителя КЗ «ЗОШ №2 ССР» майже у двічі перевищує середній показник по країні, поряд з цим, витрати на підготовку одного учня в КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» лише на 9% більше ніж середній показник по країні та на 20% менші ніж по Дніпропетровській області.

Попри це, результати державної підсумкової атестації, участі педагогів у експериментальних проєктах, участі учнів у різноманітних турнірах і конкурсах дають можливість зробити висновок, що послуги освіти в КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» надаються на достатньому та високому рівні.

Разом з тим, зменшення навантаження дозволить вчителю приділяти більше уваги кожному учню і відповідно покращить якість надання освітніх послуг. А заохочення вчителів підвищувати свої фахові знання та навички дозволить підвищити заробітну плату учителям, які отримують сертифікат.

3.3 Стан збереження та ефективність використання майна безпосередньо впливають на виконання функцій і завдань Слобожанської селищної ради

В ході аудиту, на підставі наказу директора проведено вибірково інвентаризацію, якою не виявлено порушень, що впливають на достовірність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності закладу.

Матеріали інвентаризації наведені у *Додатку 1 до звіту*.

Разом з тим, слід звернути увагу на окремі фактори, які можуть негативно вплинути на рівень управління фінансово-господарською діяльністю.

Так, під час інвентаризації виявлено матеріальні цінності, які не використовуються.

Зокрема у підвалі школи зберігаються 230 нових одномісних парт, які були придбані у 2019 році за договором з ТОВ «Група компаній Сателіт» від 05.08.2019 року № 30 на загальну суму 454,7 тис. грн.

За умовами Договору №30 від 05.08.2019 року - гарантійний строк становить 2 роки, але з якого моменту починається відлік гарантійних обов'язків постачальника в договорі не зазначено. Разом з тим, за умовами тендерної документації гарантія має діяти з моменту укладання договору. Тож, незважаючи на те, що меблями не користуються, гарантійні терміни по зазначеному договору, спливають. Отже, через невикористання товару, замовник ризикує своєчасно не помітити скриті дефекти та невідповідності і втратити право на їх безкоштовне усунення.

Окрім нових одномісних парт, у підвалі школи зберігаються 111 двомісних парт та 255 стільців, які вже були у використанні. За даними бухгалтерського обліку загальна вартість таких меблів станом на 01.07.2020 становить 106,7 тис. грн. Зазначені меблі придатні до використання, але стали не потрібними, через те що з метою дотримання концепції «Нової української школи», в школу були придбані нові одномісні парти.

Вищевикладене зумовлює прийняття відповідних управлінських рішень стосовно майна, яке не використовується. При цьому, слід врахувати, вимоги Порядку списання майна що належить до комунальної власності Слобожанської селищної територіальної громади затвердженого Рішенням Слобожанської селищної ради від 18.06.2020 року № 2629-47/VII, яким передбачено, що списанню підлягає майно:

- яке не може бути в установленому порядку відчужене, безоплатно передане державним підприємствам, установам чи організаціям;
- щодо якого не можуть бути застосовані інші способи управління (або їх застосування може бути економічно недоцільне);
- у разі коли таке майно морально чи фізично зношене, непридатне для подальшого використання суб'єктом господарювання, зокрема у зв'язку з будівництвом, розширенням, реконструкцією і технічним переоснащенням, або пошкоджене внаслідок аварії чи стихійного лиха, або виявлене в результаті інвентаризації як нестача.

Станом на 01.06.2020 на позабалансовому рахунку 073 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей розпорядників бюджетних коштів» обліковується Ноутбук HP250 інв. № 10480142/3, вартістю 9676 грн, який було викрадено з приміщення школи в жовтні 2016 року.

Відповідно до Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого Наказом Міністерства фінансів від 29.12.2015 р. № 1219, зменшення суми невідшкодованих нестач і втрат від псування цінностей на цьому субрахунку відображається після встановлення винних осіб.

При цьому, в ході дослідження надано лист Дніпропетровського районного ВП ДВП головного управління національної поліції в Дніпропетровській області від 15.02.2017 року № 6/р-14/503, в якому повідомлено, що кримінальне провадження № 12016040440002469 – закрито 24.10.2016 року на підставі ст. 284 ч.1 п. 2 КПК України.

Беручи до уваги, що кримінальне провадження по факту крадіжки закрите, тобто винні особи не будуть встановлені, необхідно отримати постанову прокурора або слідчого про закриття кримінального провадження і уже на підставі цього документа списати нестачу з позабалансового обліку.

Аналогічна думка визначена в статті журналу «Бухгалтерський облік» (режим доступу <https://balance.ua/files/global/2018-Budget-45-p21-25-UA.pdf>).

Висновок: *результати аудиту не виявили порушень, що впливають на достовірність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності закладу.*

Разом з тим, відсутність управлінських рішень стосовно майна, яке тривалий час не використовується на загальну суму 561,4 тис. грн, може негативно вплинути на стан його збереження та ефективність використання.

З метою упередження псування майна та неефективного його використання необхідно прийняти рішення щодо передачі, відчуження або списання майна, яке не використовується.

3.4 Внутрішній контроль

Управління КЗ «Слобожанська ЗОШ № 2 ССР» здійснюється відповідно до Статуту [16] на основі поєднання прав Засновника, адміністрації, органів громадського самоврядування. Засновник здійснює управління Закладом освіти через гуманітарний відділ Слобожанської селищної ради.

Засновник затверджує Статут закладу, укладає та розриває строковий трудовий договір (контракт) з керівником, затверджує кошторис, приймає фінансовий звіт, здійснює контроль за діяльністю закладу та інше.

Директор здійснює керівництво закладом, відповідає за якість і ефективність роботи, розпоряджається майном і коштами закладу, видає у межах своєї компетенції накази та розпорядження і контролює їх виконання, та інше.

Колегіальним органом управління, який вирішує питання основної діяльності (забезпечення освітнього процесу, плани освітні програми та інше) є педагогічна рада, яка діє на підставі Положення про педагогічну раду Комунального закладу «Слобожанська загальноосвітня школа І ступеня №2 Слобожанської селищної ради», затвердженого Протоколом засідання педагогічної ради від лютого 2018 року №3.

Відповідно до пункту 7.6 Статуту [16] порядок діловодства і бухгалтерського обліку визначається директором.

Наказом по КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» від 03.01.2018 № 2-аг затверджено Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку, до Положення додано Робочий план рахунків, графік документообороту та перелік національних положень (стандартів), відповідно до яких ведеться бухгалтерський облік та складається фінансова звітність.

Впроваджена облікова політика, враховує специфіку закладу та містить сукупність принципів, методів і процедур, для ведення фінансового обліку й підготовки бухгалтерської звітності.

В закладі розроблені положення про відділи, посадові інструкції, в яких визначено функціональні обов'язки, повноваження, підпорядкованість та відповідальність, але для того, щоб ці інструкції відповідали реаліям, окремі з них необхідно доопрацювати, формалізувати виконання функцій та процесів, як керівництвом так і персоналом.

Так, в посадовій інструкції інженера-електроніка передбачено виконання робіт по технічному забезпеченню інформатизації школи, але хто повинен надавати інформацію, у який терміни і де саме необхідно цю інформацію висвітлити не визначено.

Заклад має власний сайт <http://szosh2.dp.ua/>, крім того, інформація про діяльність школи регулярно висвітлюється на сайті Слобожанської селищної ради. Та через те, що обов'язки по наповненню цих ресурсів ні за ким не закріплені, роботу по підготовці інформація виконує хтось понад визначені свої посадові обов'язки і відповідно, у разі неякісної її підготовки, відповідальність буде виключно на керівників.

В посадовій інструкції прибиральника службових приміщень (далі прибиральник) прописано обов'язки, щодо прибирання різних приміщень, але не зазначено коли і як проходить таке прибирання. Разом з тим, для кожного приміщення є окремі норми періодичності прибирання. Так, відповідно до Державних санітарних правил і норм [19] прибирання класів, проводиться після закінчення останнього уроку, спортивних залів - після кожного уроку, туалетних приміщень - після кожної перерви.

Відповідно до пункту 3.2 посадовій інструкції, прибиральник має мити стіни, підлогу, віконні рами, скло, меблі та килимові вироби, але як часто потрібно це робити – щоденно, чи раз на тиждень не визначено.

У наведеному прикладі, не визначеність термінів може призвести до невиконання, або неякісного виконання окремих функцій та порушення Державних санітарних правил і норм [19].

Відповідно до посадової інструкції водія, він повинен мати з собою подорожній лист, дозвіл на маршрут, схему маршруту, а також реєстраційний документ на транспортний засіб і посвідчення водія. Але, жодним іншим документом не визначено, хто розробляє схему маршруту, хто видає дозвіл, хто виписує подорожній лист.

До того ж, у посадовій водія відсутні вимоги проходження передрейсового медичного огляду, звітування про використання пально-мастильних матеріалів, своєчасне заповнення та подання первинних документів, не визначено де зберігається автобус, тощо.

Перевіркою правильності списання пально-мастильних матеріалів за 2019 рік та 6 місяців 2020 року понаднормового їх списання не встановлено, але первинні документи мають безліч необумовлених виправлень, що є порушенням Положення № 88 [17].

В наведеному випадку відсутність адміністративного регламенту, який встановлює порядок надання послуги підвозу учнів та вчителів, дозволяє водію (надавачу такої послуги) чинити на власний розсуд, проходити чи не проходити передрейсовий медичний огляд, де і як заправляти автобус, коли надавати первинні документи до бухгалтерії, де зберігати автобус після роботи, що робити у разі поломки транспортного засобу і т.д.

Підвезення учнів та педагогічних працівників, що проживають за межею пішохідної доступності до навчальних закладів, до місця навчання (роботи) і додому є дуже важливою складовою надання освітніх послуг і тому воно має бути належно організовано.

З огляду на те, що забезпечення доступності освіти належить до повноважень виконавчого органу селищної ради (стаття 32 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» [6]), з метою забезпечення єдиних вимог до використання шкільних автобусів у громаді гуманітарному відділу доцільно розробити Положення про порядок використання шкільних автобусів, та подати його на розгляд та затвердження рішенням селищної ради.

Крім того, мають місце і інші недоліки при складанні посадових інструкцій. В окремих посадових інструкціях невизначено кваліфікаційні вимоги, зокрема до посади практичного психолога та фахівця з охорони праці.

В інших не передбачено відповідальність за невиконання обов'язків (фахівець з охорони праці, бібліотекар).

Відповідно до Державних санітарних правил і нормами [19] всі працівники шкіл, повинні проходити обов'язкові медичні огляди у відповідності з діючим законодавством та мати особисті медичні книжки єдиного зразка, але в посадових інструкціях більшості працівників така вимога не прописана. До того ж, вчителі та медичний персонал повинні проводити гігієнічне виховання учнів, тому така функція має бути прописана в посадових інструкціях зазначених працівників. Крім того, в посадовій інструкції медичної сестри необхідно передбачити функцію щоденного контролю за виконанням чинних санітарних правил і норм.

Беручи до уваги вищевикладене необхідно внести зміни до посадових інструкцій зазначених працівників та переглянути посадові інструкції інших працівників на предмет їх вдосконалення.

Слід зазначити, що окремі питання організації і здійснення внутрішнього контролю визначені в положенні про бухгалтерську службу, яке затверджене наказом по закладу від 05.01.2018 № 6 аг. Крім того, деякі контрольні функції виконуються працівниками без визначення таких обов'язків у посадових інструкціях. Але, система внутрішнього контролю, як того вимагає діюче законодавство в закладі не впроваджена. Тому, на виконання частини 3 статті 26 Бюджетного кодексу [2], з урахуванням вимог Постанови № 1062 [11], якою затверджено Основні засади здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, необхідно організувати внутрішній контроль та забезпечити його здійснення.

При організації слід керуватися Методичними рекомендаціями з організації внутрішнього контролю [12].

Висновок: *відсутність адміністративних регламентів та не правильне складання посадових інструкцій може призвести до невиконання, або неякісного виконання окремих функцій. Тож, для забезпечення своєчасного попередження й виявлення проблем необхідно формалізувати виконання обов'язків та передбачити методи контролю за їх виконанням.*

Оцінити ефективність функціонування системи внутрішнього контролю Закладу неможливо, з огляду на те що наразі така система знаходиться у стані розробки та впровадження, та незважаючи на окремі порушення, результати аудиторських процедур дозволяють зробити висновок про правильну організацію ведення бухгалтерського обліку.

Висновки

Результати аудиторського дослідження вказують на те, що робота КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» була націлена на виконання пріоритетних завдань Слобожанської громади в частині охоплення навчанням усіх дітей віком від 6 до 10 років, створення умов для їх особистісного розвитку, рівного доступу до якісної освіти, забезпечення економічних і соціальних гарантій для їх самореалізації.

Право мешканців смт Слобожанське на доступність та безоплатність освіти, визначене Конституцією та законами України упродовж 2017-2020 років було забезпечено, кожна дитина, батьки якої виявили бажання, була зарахована до КЗ «ЗОШ №2» ССР» та мала змогу навчатися.

Аналізом фінансово-господарської діяльності КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» встановлено, що у періоді дослідження за рахунок коштів громади та субвенції з державного бюджету забезпечено утримання закладу, розвиток його матеріально-технічної бази, дотримання вимог трудового законодавства, оплати праці педагогічних та інших працівників, створено умови для рівного доступу до якісної освіти, організовано підвіз учнів, що проживають у віддалених районах, забезпечено учнів гарячим харчуванням, виконано капітальні ремонти приміщень та благоустрій території. З метою підвищення якості надання послуг початкової освіти у 2018 році розпочато роботи з реконструкції школи, яка передбачає добудову нового корпусу площею 3650 м². У новому корпусі школи будуть розміщені окремі актові та спортивні зали, їдальня, 5 класних кімнат, бібліотечно-інформаційний центр, книгосховище, два лінгафонні кабінети та кабінети логопеда, дефектолога, психолога.

При порівнянні кількісних показників функціонування закладів середньої освіти у 2018 році, встановлено, що витрати на підготовку одного учня в КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» на 9% більше за середній показник по країні та на 20% менші ніж по Дніпропетровській області. При цьому, результати державної підсумкової атестації, участі педагогів у експериментальних проєктах, участі учнів у різноманітних турнірах і конкурсах дають можливість зробити висновок, що послуги освіти в КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» надаються на достатньому та високому рівні.

Результати аудиту не виявили суттєвих внутрішніх факторів ризику, що негативно впливають на виконання функцій і завдань закладу, разом з тим невідповідність існуючого приміщення школи вимогам сьогодення, стала причиною надання послуг початкової освіти з недотриманням окремих вимог діючого законодавства.

Так, визначаючи ступень виконання і досягнення цілей встановлено, що через відсутність достатньої кількості приміщень діти навчалися у переповнених класах та у дві зміни; через відсутність шкільної їдальні школярі харчувалися у сусідньому навчальному закладі, який знаходиться через дорогу; через відсутність спортивної зали заняття з фізкультури проводилися в пристосованому для занять актовому залі.

До того ж, динаміка демографічних змін вказує на те, що найближчим часом кількість дітей громади має збільшитися тому вже сьогодні, необхідно розглядати питання створення додаткових місць для навчання.

Одночасно слід відмітити, що навантаження на 1 вчителя закладу майже у двічі перевищує середній показник по країні, тож зменшення такого навантаження дозволить вчителю приділяти більше уваги кожному учню і відповідно покращить якість надання освітніх послуг, а заохочення вчителів підвищувати свої фахові знання та навички, в тому числі і шляхом проходження сертифікації, дозволить таким учителям отримувати доплату в розмірі 20 відсотків посадового окладу.

За результатами аудиторських процедур, порушень що впливають на достовірність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності закладу не встановлено, але мають місце окремі недоліки.

Так, недостатність контролю в частині розподілу фінансових ресурсів стала причиною того, що у 2017 році 776,5 тис. грн освітньої субвенції, не були освоєні.

Відсутність управлінських рішень стосовно майна, яке тривалий час не використовується на загальну суму 561,4 тис. грн, може негативно вплинути на стан його збереження та ефективність використання.

Не правильне складання посадових інструкцій та відсутність адміністративних регламентів може викликати труднощі для керівника закладу в певних ситуаціях та призвести до невиконання, або неякісного виконання окремих функцій.

Оцінити ефективність функціонування системи внутрішнього контролю Закладу неможливо, з огляду на те що наразі така система знаходиться у стані розробки та впровадження, та незважаючи на окремі порушення, результати аудиторських процедур дозволяють зробити висновок про правильну організацію ведення бухгалтерського обліку.

З метою підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів і комунального майна за результатами аудиту розроблені відповідні пропозиції.

ПРОПОЗИЦІЇ

На рівні Слобожанської селищної ради:

1. Затвердити положення про порядок використання шкільних автобусів.

На рівні гуманітарного відділу Слобожанської селищної ради:

1. Розробити положення про порядок використання шкільних автобусів. Надати положення на розгляд та затвердження рішенням селищної ради.
2. Підготувати пропозиції, щодо створення додаткових місць для навчання учнів початкової школи.

На рівні Комунального закладу «Слобожанська ЗОШ №2 ССР»:

1. Результати аудиту розглянути на виробничій нараді, на якій визначити план заходів, відповідальних та терміни впровадження наданих пропозицій.
2. Розглянути можливість надання платних послуг.
3. Прийняти управлінське рішення стосовно майна, яке не використовується.
4. Розробити та впровадити адміністративні регламенти, зокрема:
 - порядок наповнення інформаційних ресурсів;
 - порядок надання послуг підвозу учнів та учителів;
 - порядок прибирання приміщень школи.
5. Розглянути доцільність розробки та впровадження інших регламентів.
6. Внести зміни до посадових інструкцій працівників.

Інформацію про вжиті заходи та стан впровадження наданих пропозицій надати відділу внутрішнього аудиту виконкому Слобожанської селищної ради до 01.09.2020 року, а у подальшому щомісяця до повного їх впровадження.

Начальник відділу внутрішнього аудиту

А.КАМИШЕВА

Джерела

1. Конституція.
2. Бюджетний кодекс України.
3. Цивільний кодекс
4. Господарський кодекс
5. Кодекс законів про працю України (в тексті КЗпП).
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» 21.05.1997 №280/97ВР, зі змінами.
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» 16.07.1999 №996-XIV, зі змінами.
8. Закон України «Про повну загальну середню освіту» 16.01.2020 року № 463-ІХ.
9. Закон України «Про освіту» 05.09.2017 року № 2145-VIII, зі змінами.
10. Закон України «Про загальну середню освіту» 13.05.1999 № 651-XIV, зі змінами.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 р. № 1062 Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 796 Про затвердження Переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності.
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2018 р. № 237 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» зі змінами.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 «Про затвердження державного стандарту початкової освіти».
15. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р.
16. Статут Комунального закладу «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» затверджений рішенням Слобожанської селищної ради від 28.02.2019 року №1818-36/VII.
17. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від 24.05.1995 р. № 88.
18. Положення про Гуманітарний відділ Слобожанської селищної ради затверджене рішенням Слобожанської селищної ради від 08.11.2018 року №1638-33/VII.
19. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного

- процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, Затвержені Постановою Головного державного санітарного лікаря України 14.08.2001 N 63 та погоджені Міністерством освіти і науки України лист від 05.06.2001 N 1/12-1459.
20. Паспорт Слобожанської селищної територіальної громади.
 21. Стратегія діяльності та розвитку комунального закладу «Слобожанська загальноосвітня школа I ступеня №2 Слобожанської селищної ради» на 2018-2023 роки, затверджена Протоколом засідання педагогічної ради від 18 грудня 2017 року №2.
 22. Наказ Міністерства фінансів від 19.09.2012 №995 Про затвердження Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах, які затверджені.
 23. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua>.
 24. Крім того, при проведенні дослідження використовувалися офіційні документи, рішення, розпорядження та інша інформація розміщена на офіційному веб-сайті Слобожанської селищної територіальної громади
Режим доступу: <http://slobozhanska.gromada.site>
 25. Кращі практики управління освітою в громадах
<http://wiki.sklinternational.org.ua/practice/page/6/>.

Додатки

1. Матеріали інвентаризації.
2. Інформація про атестацію педагогічних працівників КЗ «Слобожанська ЗОШ №2 ССР» за 2017 – 2020 роки.